

Statenfractie PVV
De heer Boon
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Niet stikstof is het probleem, maar verkeerd beleid

Geachte heer Boon,

Bij brief van 28 oktober 2019, ingekomen op 28 oktober 2019, heeft u namens de PVV fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Deelt GS de mening van de PVV dat het vergassen van schraalgronden zoals heide een natuurlijk proces is dat uiteindelijk leidt tot een overgang naar bos? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, het vergassen van heide zoals dat nu optreedt, wordt voor een belangrijk gedeelte veroorzaakt door de overmatige depositie van stikstof.

2. Vroeger gebeurde het vergassen van schraalgronden zoals heide langzamer of niet doordat er duizenden schapen liepen in die gebieden, die voornamelijk het gras opaten. Er werd dus actief en intensief verschaald, maar dat gebeurt nu door terreinbeherende organisaties op een minder intensieve manier. Deelt GS de mening dat het vergassen dan ook voornamelijk met ander terreinbeheer te maken heeft en niet met een overmaat aan stikstof? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, het huidige beheer van schraalgronden zoals heide gebeurt juist om zo veel mogelijk de effecten van de overmatige stikstofdepositie tegen te gaan. Begrazing gebeurt al sinds geruime tijd en wordt steeds meer toegepast om de effecten van de stikstofdepositie tegen te gaan. Begrazing wordt in een groot deel van de Natura 2000-gebieden toegepast.

Datum

12 november 2019

Ons kenmerk

C2253674/ 4598683

Uw kenmerk

Contactpersoon

W.F.A.M. (Wouter) van Sambeek

Telefoon

(073) 681 25 91

Email

wvsambeek@brabant.nl

Bijlage(n)

-

3. Deelt GS de mening van de PVV dat de schraalgebieden beheren met kudde grazers, zoals schapen, een effectievere en goedkopere methode is om vergrassing tegen te gaan dan de stikstofdepositie te verlagen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 2.

4. Nico Gerrits, voormalig adviseur van bureau INCAconsult, stelt dat er in Nederland in gebieden habitattypen met een goede natuurkwaliteit niet zijn geselecteerd en in gebieden met een slechtere natuurkwaliteit wel. Een voorbeeld is het habitatype Veenbossen (code H91D0) in het Wooldse Veen (GD). Dit gebied is aangemeld als een van de belangrijkste gebieden in Nederland voor dit habitatype, waarbij de kwaliteit van het veenbos in 2004 als 'matig tot slechte kwaliteit van instandhouding' werd geclassificeerd. Terwijl een gebied als de Weerribben juist kwalitatief goede veenbossen heeft en niet tot de vijf belangrijkste gebieden voor dit natuurdoeltype werd geselecteerd. Zijn er in Brabant vergelijkbare gevallen waarbij habitattypen in gebieden met een goede natuurkwaliteit niet zijn geselecteerd en in gebieden met een slechtere natuurkwaliteit wel?

Antwoord: De rijksoverheid is verantwoordelijk voor de selectie van Natura 2000-gebieden op basis van de criteria die daarbij van toepassing zijn. Hetzelfde geldt voor de selectie van te beschermen habitattypen en soorten en de bijbehorende doelstellingen in deze gebieden. In de aanwijzingsbesluiten heeft het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een uiteenzetting opgenomen over de toepassing van de selectiecriteria. Deze aanwijzingsbesluiten zijn onherroepelijk. Er is voor ons geen aanleiding om te twifelen aan de wijze waarop de aanwijzingsbesluiten tot stand zijn gekomen.

5. Kan GS aangeven of er door middel van updates na 2004 doelstellingen van de Brabantse natura 2000 gebieden zijn gewijzigd, geschrapt of toegevoegd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kan GS dit aangeven per gebied?

Antwoord: Sinds 2004 zijn door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijzigingen doorgevoerd in de aanwijzingsbesluiten. De inhoud van de meest recente definitieve besluiten zijn door het ministerie [gepubliceerd](#). Op dezelfde plek is tevens aangegeven welke verdere aanpassingen nog in procedure zijn.

Datum

12 november 2019

Ons kenmerk

C2253674/4598683

6. Deelt GS de mening van de PVV dat als er fouten zijn gemaakt bij de aanmelding of bij de aanwijzing en/of selectie van het natuurdoeltype behorend bij een Natura 2000 gebieden, de aanwijzing teruggedraaid moet worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, zie antwoord op vraag 4.

7. Deelt GS de mening van de PVV dat Nederland meer Natura 2000 gebieden heeft aanwezen dan strikt noodzakelijk is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 4.

8. Uit een rapport van het gerenommeerde onderzoeksbureau IQuatro blijkt dat Nederland veel meer nationale koppen heeft geplaatst bovenop de Brusselse Natura2000 aanwijzingen dan strikt noodzakelijk is. Is dit ook van toepassing op de Brabantse Natura 2000 gebieden? Zo ja, welke gebieden en welke bijbehorende natuurdoelen zijn toegevoegd die niet strikt noodzakelijk zijn?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 4.

9. Deelt GS de mening van de PVV dat er een onafhankelijk onderzoekscommissie moet komen die nagaat hoe de Natura 2000-gebieden, en de doelen die daar uit voort vloeien, tot stand zijn gekomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Door het Kabinet is een Adviescollege Stikstofproblematiek ingesteld die op 25 september 2019 een eerste advies heeft uitgebracht. Het Adviescollege heeft aangegeven tijdens de tweede fase van haar opdracht ook een beleidsreconstructie van het PAS op te stellen, in de context van ontwikkelingen die voor het PAS relevant zijn geweest, zoals de aanwijzing en indeling van Natura 2000-gebieden. Wij zien uit naar dit advies en de reactie van het Kabinet.

10. Deelt dit college de mening van de PVV dat er niet meer nationale koppen bovenop de Brusselse Natura2000 aanwijzingen geplaatst moeten worden dan strikt noodzakelijk? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 4.

Datum

12 november 2019

Ons kenmerk

C2253674/4598683

11. Deelt GS de mening dat de ambities rondom de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000 gebieden die na de aanwijzing aan zijn toegevoegd -zoals ambities van terrein beherende organisaties- geschrapt kunnen worden door de minister zonder dat er in Brussel aangeklopt moet worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Voor zover ons bekend zijn er geen ambities van terreinbeherende organisaties toegevoegd aan de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden. Zie verder antwoord op vraag 4.

Datum

12 november 2019

Ons kenmerk

C2253674/4598683

12. Zijn er in Brabant diersoorten die zijn opgenomen in een aantals-criterium voor een Natura 2000 gebied die al meer dan 5 jaar daar niet zijn waargenomen? Zo ja, welke diersoorten en in welk Natura 2000 gebied?

Antwoord: Ja, in het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is het Donker pimperlblauwtje na 2008 niet meer waargenomen.

13. Zijn er in Brabant diersoorten die zijn opgenomen in een aantals-criterium voor een Natura 2000 gebied die al meer dan 10 jaar daar niet zijn waargenomen? Zo ja, welke diersoorten en in welk Natura 2000 gebied?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 12.

14. Deelt GS de mening van de PVV dat als diersoorten in een natura 2000 gebied waarvoor een aantals-criterium is opgenomen al meer dan 10 jaar niet in Natura 2000 gebied zijn waargenomen dit aantals-criterium geschrapt mag worden? Zo nee, waarom niet? En na hoeveel jaar eventueel wel?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 4.

15. Deelt GS de mening van de PVV dat het herijken van de doelstellingen per Natura 2000 gebied ervoor kan zorgen dat de aanwijzing van Natura 2000 ingetrokken kan worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 4.

16. Artikel 6.3 van de Habitatrichtlijn beperkt zich tot de 'natuurlijke kenmerken' van een gebied. Dat zijn niet alle aanwezige Natura 2000-habitattypen en soorten zoals Nederland nu doet voorkomen, maar de habitattypen en soorten waarvoor een gebied belangrijk is. Deelt dit college de mening van de PVV dat de doelstellingen aangepast en de selectie van te beschermen Natura 2000-habitattypen en soorten binnen een gebied aangepast moeten worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 4.

17. In het eerder aangehaalde artikel van Vee & Gewas staat het volgende: "In artikel 6.3 van de Habitatrichtlijn staat dat er een passende beoordeling nodig is voor activiteiten die invloed hebben op de Natura 2000 gebieden. Nederland eist een passende beoordeling voor iedere postzegel aan natuur, zelfs als het een omvang heeft van 0,02 hectare. Dat staat niet in verhouding tot het stikstofprobleem dat nu de maatschappij treft. En het hoeft ook niet. Sterker nog, er ligt een uitspraak over het toepassingsbereik van de passende beoordeling door het Europees Hof van Justitie. Die beperkt het toetsingskader tot de habitattypen en soorten waarvoor de gebieden zijn geselecteerd. Dat is de uitleg van het begrip natuurlijke kenmerken van het gebied. Die uitspraak heeft de overheid naast zich neergelegd. Het ministerie doet net alsof er geen uitspraak is. En dat is gek, want toen datzelfde Europees Hof zich uitsprak over de Programmatische Aanpak Stikstof legde de overheid dat niet naast zich neer. Het ministerie van LNV is dus selectief in het opvolgen van de uitspraken van het Europees hof. Wanneer de minister de eerste uitspraak net zo serieus neemt als de tweede, dan zijn er voor veel projecten geen passende beoordelingen meer nodig en kunnen vergunningen makkelijker worden verleend." Deelt GS deze observatie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee. De Europese richtlijnen en jurisprudentie zijn geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming. GS geven als bevoegd gezag uitvoering aan de vereisten uit deze wet. Toetsing van activiteiten vindt plaats op basis van de habitattypen en soorten zoals opgenomen in de aanwijzingsbesluiten. Zie verder antwoord op vraag 4.

Datum

12 november 2019

Ons kenmerk

C2253674/4598683

18. In de brief van Bomenstichting staat geschreven: "Het omvormen van bos voor PAS (Programma Aanpak Stikstof) en/of doelsoorten gaat mogelijk ten koste van veel andere soorten die tot voorheen in een bepaald gebied leefden. Daarnaast gaan ook nog eens talloze insecten en larven die in de bast en bosbodem leven, in de shredder."

Deelt dit college deze constatering? Zo Ja/nee, waarom (niet)?

Antwoord: In de Natura 2000-gebieden is het beheer in de eerste plaats gericht op het realiseren van de doelstellingen voor de aangewezen habitattypen en soorten. In de vastgestelde beheerplannen en gebiedsanalyses voor de Natura 2000-gebieden is opgenomen dat in sommige gevallen omvorming van bestaande natuurtypen dient plaats te vinden om de instandhoudingsdoelstellingen voor deze soorten en habitats te kunnen realiseren. Bos is en blijft voor ons belangrijk. Daarom hebben we in het Bestuursakkoord opgenomen meer bos aan te leggen. De ambitie is om tot 2030 het bosgebied in Brabant te laten groeien met circa 13.000 ha. In deze bestuursperiode maken we een begin met de aanplant van tenminste 2.500 ha bos. Op korte termijn zullen wij uw staten hiertoe een bosnota aanbieden.

19. Deelt GS de mening van de PVV dat er binnen Natura 2000 te veel bos is omgezet in kwetsbare natuur? Zo nee, waarom niet? Zo ja, voor welke Natura 2000 gebieden gaat dit op?

Antwoord: Nee. GS is (mede-)verantwoordelijk voor de beheerplannen en gebiedsanalyses voor de Natura 2000-gebieden en de bijbehorende uitvoering daarvan. Zie verder antwoord op vraag 18.

20. In de brief van Bomenstichting staat verder: "Verder heeft bos de grootse biodiversiteit. En in tegenstelling tot wat de menig natuurbeheerder nog steeds volhoudt is het beter volledig loofbos te hebben of volledig naaldbos. Dit brengt de hoogste biodiversiteit. Gemengd bos is geen vis, geen vlees, je zult hier slechts alleen maar veel algemene soorten vinden." Deelt dit college deze constatering? Zo Ja/nee, waarom (niet)?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 18.

Datum

12 november 2019

Ons kenmerk

C2253674/4598683

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA